

Vrije Universiteit Brussel
Master in de biologie
(master)

3 juni 2008

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	12
5.4	Voorzieningen	13
5.5	Interne kwaliteitszorg	14
5.6	Resultaten	15
6	Oordelen visitatiecommissie	16
7	Oordelen NVAO	17
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	18

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 12 december 2007 heeft de Vrije Universiteit Brussel bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master in de biologie, steunend op een visitatierapport uitgevoerd door een evaluatieorgaan i.c. de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). De aanvraag is ontvangen op 14 december 2007.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Master in de biologie (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

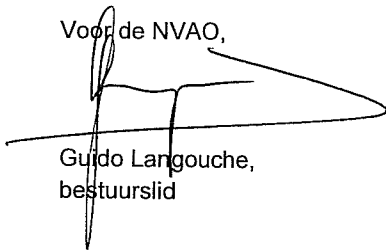
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master in de biologie (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Brussel wordt georganiseerd.

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot en met het einde van het academiejaar 2014-2015.

Den Haag, 3 juni 2008

Voor de NVAO,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Guido Langouche', written over a horizontal line.

Guido Langouche,
bestuurslid

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 12 december 2007 heeft de Vrije Universiteit Brussel bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Master in de biologie (master) steunend op een visitatierapport van een evaluatieorgaan i.c. de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 14 december 2007.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

- Voorzitter:
 - prof. dr. M. Raes, hoogleraar en academisch directeur Unité de Recherche en Biologie Cellulaire Animale, Faculté des Sciences, Facultés Notre-Dame de la Paix, Namen.
- Leden:
 - Prof. dr. J. M. van Alphen, hoogleraar dierenecologie en hoofd departement dierecologie Instituut voor Evolutionaire Ecologische Wetenschappen, Van der Klaauw Laboratorium, Universiteit Leiden; directeur Onderzoekschool Functionele Ecologie;
 - prof. dr. P. Devos, hoogleraar dierkunde, menselijke fysiologie en vergelijkende endocrinologie, Facultés Notre-Dame de la Paix, Namen;
 - dr. C. Nelissen, onderwijskundig adviseur Xios Hogeschool Limburg, lid van meerdere VLIR-visitatiecommissies;
 - prof. dr. L. H. W. van der Plas, hoogleraar plantenfysiologie, Wageningen Universiteit, hoofd Laboratorium voor Plantenfysiologie, Wageningen Universiteit.
- Secretarissen:
 - dr. L. Hendrix, stafmedewerker VLIR;
 - dr. ir. E. Van Zele, stafmedewerker VLIR.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 25 juli 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

Ter voorbereiding van de visitatie werd door de opleiding een zelfevaluatie rapport aan de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 14 september 2005. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Ook heeft de visitatiecommissie op deze

vergadering haar referentiekader geformuleerd. Daarnaast is het programma van het bezoek opgesteld en is een eerste bespreking gehouden van het zelfevaluatie-rapport.

Het locatiebezoek vond plaats van 14 tot 16 december 2005. De visitatiecommissie heeft gesprekken gevoerd met alle geledingen die betrokken zijn bij het onderwijs in de natuurkunde. Ook is een veelheid van documenten ter inzage gelegd ten behoeve van de visitatiecommissie. Bovendien zijn nog enkele tientallen eindverhandelingen bijkomend ter inzage gelegd.

Het bezoekschema voorzag naast gesprekken met het bestuur van de faculteit, de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers, ook in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen en computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de visitatiecommissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de visitatiecommissie konden worden gehoord.

De gesprekken die de commissie heeft gevoerd, waren zeer openhartig en verhelderend en vormden een goede aanvulling bij de lectuur van het zelfevaluatie-rapport. Aan het einde van het bezoek werden, na intern beraad van de commissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleidingen meegedeeld.

Deze visitatie vond plaats in een periode vol veranderingen. Aan alle instellingen liepen ten tijde van de visitatie het eerste en het tweede bachelorjaar. Het derde bachelorjaar en de masterprogramma's waren nog niet ingevoerd. De studieduur van de beoogde masterprogramma's bedroeg ten tijde van de visitatie nog 60 studiepunten. Een aanvraag tot uitbreiding naar 120 studiepunten was in behandeling bij de Vlaamse regering. Toch heeft de commissie een goed beeld gekregen van de lopende opleidingen en – door extrapolatie van de bestaande opleidingen en het bestuderen van programma's en doelstellingen – inzicht gekregen in de opzet van het nog in te richten derde bachelorjaar en de masterprogramma's.

De commissie heeft haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen vastgelegd in een visitatierapport. De opleidingsverantwoordelijken van de opleiding is in de gelegenheid gesteld om op het conceptrapport te reageren.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Bij het opstellen van haar referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het referentiekader dat in 1996 werd gehanteerd bij de Vlaamse visitatie Biologie (VLIR, 1997), het referentiekader dat werd gehanteerd bij de Nederlandse visitatie Biologie (VSNU, 2002/2003), de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen voor het eigen onderwijs hebben geformuleerd, de internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de biologie, het Vlaamse structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van de NVAO waarin een aantal minimumeisen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de Dublin-descriptoren.

Het referentiekader is voor het locatiebezoek voorgelegd aan de opleiding en tijdens het bezoek met de opleiding bediscussieerd.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vijf leden. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.
- In een aanvullende nota d.d. 22 december 2006 heeft de VLIR bevestigd dat student-lid M. Bauwens, student Biologie aan de Vrije Universiteit Brussel, niet heeft deelgenomen aan de visitatie van diezelfde instelling. De studenteninbreng tijdens het bezoek aan de Vrije Universiteit Brussel werd verzekerd doordat de vragen die specifiek door het student-lid tijdens eerdere bezoeken aan de Katholieke Universiteit Leuven, de Universiteit Hasselt, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen werden gesteld, door de andere leden van de visitatiecommissie werden 'meegenomen'. Deze vier bezoeken vonden mede om die reden plaats voor het bezoek aan de Vrije Universiteit Brussel.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport en de aanvullende nota d.d. 22 december 2006 geven voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;

- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

De NVAO heeft kennis genomen van het document *Aanvullende reactie op het eindrapport van de onderwijsvisitatie Biologie* gevoegd bij de accreditatieaanvraag. Dit document bevat geactualiseerde informatie over de opleiding en gaat specifiek in op:

- de verdubbeling van de studieomvang tot 120 ects;
- het aanbieden van drie afstudeerrichtingen;
- de maatregelen genomen naar aanleiding van de aanbevelingen van de visitatiecommissie.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Master in de biologie van de Vrije Universiteit Brussel is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is mede gebaseerd op een vergelijking met andere verwante opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

Tot slot heeft de NVAO ook kennis genomen van de algemene, inhoudelijke bevindingen van de visitatiecommissie, die in het rapport zijn opgenomen.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding:

– instelling:	Vrije Universiteit Brussel
– aard instelling:	ambtshalve geregistreerd
– vestiging(en):	Brussel
– graad en de kwalificatie:	Master in de biologie
– niveau en oriëntatie:	master
– afstudeerrichtingen ¹ :	geen
– studieomvang ² :	60 studiepunten
– onderwijstaal:	Nederlands
– studiegebied:	Wetenschappen
– titel:	geen
– aard van de aanvraag:	accreditatie

Wat de studieomvang en de afstudeerrichtingen betreft, is uitgegaan van de wettelijke omvang en de afstudeerrichtingen van de opleiding op het ogenblik van de visitatie. Na afloop van de visitatie kunnen de omvang en de afstudeerrichtingen overeenkomstig de decretale regeling wijzigen. Een dergelijke beslissing tot wijziging leidt dan tot een actualisering van het Hogeronderwijsregister zonder dat deze aanpassingen doorgang vinden in het accreditatierapport en -besluit, dat zijn grondslag vindt in het visitatierapport.

In de accreditatieaanvraag vermeldt de Vrije Universiteit Brussel de volgende afstudeerrichtingen aan te bieden binnen de opleiding Master in de biologie van 120 studiepunten:

- Genetica, Cel- en Ontwikkelingsbiologie;
- Milieu: Biodiversiteit en Ecosystemen;
- Onderwijs.

¹ Situatie ten tijde van de visitatie

² Situatie ten tijde van de visitatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet³;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'⁴;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan⁵.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De commissie heeft waardering voor de wijze waarop is nagedacht over de uitwerking van de doelstellingen. Tegelijkertijd meent de commissie dat deze op een gecompliceerde en eerder theoretische wijze zijn geformuleerd. De doelstellingen zijn duidelijk van academisch niveau. Er is voldoende aandacht voor het beheersen van algemene en algemeen wetenschappelijke competenties, alsook aan het beheersen van wetenschappelijk-disciplinaire kennis en onderzoekscompetenties. De commissie meent echter dat sommige van de competenties erg ambitieus zijn. Verder stelt de commissie vast dat de eindcompetenties voor een niet-academische uitstroom minder duidelijk zijn geformuleerd. Wel houdt de opleiding in groeiende mate rekening met de rol van de bioloog in de maatschappij en met de verwachtingen van de arbeidsmarkt.

De doelstellingen en domeinspecifieke aspecten sluiten goed aan bij de eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten. De eindkwalificaties zijn ontleend aan de wetenschappelijke discipline en internationale wetenschapsbeoefening. Veel aandacht wordt besteed aan een

³ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

⁴ Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

⁵ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

algemene en brede wetenschappelijke vorming. De opleiding levert multifunctioneel inzetbare biologen af. Wel zou de opleiding zich wel beter kunnen profileren. Ook de internationale dimensie zou in de doelstellingen explicieter aan bod kunnen komen.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: doelstellingen opleiding. De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen derhalve als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De commissie is positief over het programma. De nagestreefde algemene en domein-specifieke eindkwalificaties zijn goed geconcretiseerd in het programma dat is opgebouwd vanuit een didactisch concept. Het programma is gebaseerd op een logische opvolging van inleidende opleidingsonderdelen, verdiepende opleidingsonderdelen en gespecialiseerde opleidingsonderdelen.

De doelstellingen kunnen beter worden uitgewerkt in de zogeheten ects-fiches van alle opleidingsonderdelen. Het institutioneel onderwijsconcept kan nog beter worden geoperationaliseerd in het programma en in de verschillende opleidingsonderdelen. De meeste werkcolleges, practica en oefeningen vinden plaats in de onderzoekslaboratoria en er is een goede aandacht voor werkveldervaring. De buitenwereldseminaries zijn een goed initiatief en leggen een duidelijke link met de arbeidsmarkt en het beroepenveld. Het geplande (institutioneel breed) systeem voor studietijdmetingen wordt nog ontwikkeld. Dit systeem zou ook de problemen van spreiding over de semesters kunnen oplossen. Studenten wordt de mogelijkheid geboden om via gevarieerde werkvormen het kennisniveau, de vaardigheden en de attitudes van een master in de biologie te verwerven, binnen de daarvoor voorziene tijd. De zelfwerkzaamheid van de student dient te worden gefaciliteerd door voldoende tijd vrij te maken in het programma.

De meeste docenten gebruiken het elektronisch leerplatform Pointcarré als communicatiemiddel. Pointcarré zou ook nog meer als innovatieve werkvorm kunnen worden ingezet. De studenten worden getoetst aan de hand van een brede waaier aan examenvormen in functie van de te bereiken competenties. De eindverhandelingen zijn van goed niveau en de onderwerpen sluiten goed aan bij de expertise binnen de onderzoeksgroepen. De voorbereiding, begeleiding en beoordeling van de eindverhandeling zijn goed. Studenten worden door middel van peer review en peer assessment gestimuleerd te reflecteren over het eigen werk en dat van teamgenoten. De opleiding zou meer aandacht kunnen besteden aan de quoterings van groepswork, de transparantie en een gestructureerde feedback over opdrachten. Het programma sluit goed aan bij de competenties van de instromende studenten.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Programma. De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma derhalve als **voldoende**.

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1 Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.2 Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.3 Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De kwaliteit van de staf is goed wat betreft de vakinhoudelijke deskundigheid en de academische gerichtheid. Een zeer open en dynamisch team van docenten is werkzaam, dat openstaat voor dialoog, ook met studenten en met docenten van andere vakgroepen.

De studenten volgen een opleiding in een omgeving van wetenschappelijk onderzoek. De staf is internationaal actief op onderzoeksvlak. In het personeelsbeleid wordt rekening gehouden met de inhoudelijke expertise en met de onderwijskundige kwaliteiten van de docenten. De opleiding besteedt aandacht aan de onderwijskundige professionalisering door middel van verschillende initiatieven. Wel is meer aandacht nodig voor een gestructureerde begeleiding van het AAP⁶.

Het wetenschappelijk onderzoek binnen de onderzoeksgroepen is weerspiegeld in het onderwijs. De onderzoeksgroepen hebben veel binnen- en buitenlandse contacten en regelmatig worden buitenlandse gastdocenten ingeschakeld in het onderwijs.

De kwantiteit van de staf is voor het ogenblik voldoende om het onderwijs goed te verzorgen. De student-staf ratio bedraagt 1:10 fte. De verhouding AAP/ZAP⁷ is eerder laag. AAP-leden zijn wel erg belast met onderwijs en ook het ZAP komt hoe langer hoe meer onder druk te staan. Het ZAP-kader zal geleidelijk sterk worden vernieuwd en de opleiding zal daarbij belangrijke strategische keuzes moeten maken. Verder wordt een duidelijk gelijke kansenbeleid gevoerd, maar het aantal vrouwen in het ZAP-kader blijft beperkt. Met het oog op de uitbreiding van de biologieopleiding van vier naar vijf jaren, zou het academisch personeel onder druk kunnen komen te staan.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Inzet van personeel. De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van personeel derhalve als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

⁶ AAP = assisterend academisch personeel

⁷ ZAP = zelfstandig academisch personeel

Facet 4.2 Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De materiële voorzieningen zijn zeer goed. De onderwijsruimten en practicumlokalen zijn zeer goed uitgerust. Logistieke problemen met de practica zorgden in de licentieopleiding voor problemen die met het nieuwe bachelor-mastersysteem zelfs zouden kunnen toenemen. De centrale bibliotheek is ruim toegankelijk en beschikt over voldoende boeken- en tijdschriftenbestanden. De bibliotheken in de verschillende onderzoeksgroepen vormen een goede aanvulling op de collectie van de centrale bibliotheek.
Het Zelfstudiecentrum en Begeleidingscentrum werkt uitermate goed. De computer-faciliteiten zijn indrukwekkend. De studievoorlichting en -begeleiding is goed georganiseerd. Op verschillende niveaus worden initiatieven genomen met betrekking tot studie-informatie en studiekeuzebegeleiding van (potentiële) studenten. De organisatie en begeleiding van internationale uitwisseling van studenten zijn goed geregeld, maar resulteert toch in een beperkte mobiliteit van de studenten.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Voorzieningen. De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen derhalve als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De evaluatie van de resultaten is goed. De kwaliteit van het onderwijs wordt structureel bewaakt. Binnen de Vrije Universiteit Brussel bestaat een lange ervaring met evaluaties door studenten (teruggaand tot voor 1991). Via de studentenevaluaties worden problemen snel gedetecteerd en geremedieerd. De participatie van de studenten is goed. De gehanteerde vragenlijst kan nog verder worden verfijnd en de studietijdmetingen kunnen nog preciezer. De spreekbuisgroepen bieden de studenten de mogelijkheid betrokken te zijn bij de opleiding. De docentenevaluaties worden ernstig opgevolgd en de vakgroep

onderneemt maatregelen om aandachtspunten te verbeteren. De betrokkenheid van de geledingen die een rol (kunnen) spelen bij het onderwijs is goed. De alumni en het afnemend beroepenveld zouden nog intensiever kunnen worden betrokken bij curriculumwijzigingen. Aan de vorige visitatie werd ook goede opvolging gegeven. Het zelfevaluatie-rapport was echter voor verbetering vatbaar.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Interne kwaliteitszorg. De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg derhalve als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De afgestudeerde biologen halen een goed niveau en zijn voldoende breed opgeleid om in diverse arbeidssectoren werkzaam te zijn. De alumni zijn enthousiast. Op het vlak van de internationale studentenmobiliteit worden veel initiatieven genomen, maar er kunnen nog meer inspanningen op centraal, facultair en vakgroepniveau worden geleverd: het aantal studenten dat van de mogelijkheden gebruik maakt, is nog laag. De studenten geven financiële redenen op als belemmerende factoren voor internationalisering.

Het onderwijsrendement en de doorstroom van de kandidaat-licentiaat/bachelor-masteropleiding zijn goed. De streefcijfers van de commissie worden behaald.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Resultaten opleiding. De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten derhalve als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	voldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	goed
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 afstemming vormgeving en inhoud	goed
		2.8 beoordeling en toetsing	goed
		2.9 masterproef	goed
3 Inzet personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	goed
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	goed
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	goed
		4.2 studiebegeleiding	goed
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	goed
		5.3 betrokkenheid	goed
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	goed
		6.2 onderwijsrendement	goed

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: **positief**.

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij e-mail van 2 juni 2008 heeft het instellingsbestuur ingestemd met het ontwerpaccreditatierapport.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Master in de biologie (master) van de Vrije Universiteit Brussel uitgevoerd door de VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 2608

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot en met het einde van het academiejaar 2014-2015.